

Nieuwsbrief Zalk helpt Oekraïne

De oorlog in Oekraïne is alweer een jaar bezig. Veel langer dan we dachten (en hoopten); een wrange constatering. In Zalk vangen we een kleine groep mensen op die op de vlucht zijn voor deze oorlog. De werkgroep *Zalk helpt Oekraïne* organiseert en coördineert deze gezamenlijke opvang van vluchtelingen in ons dorp, met het doel ze een rustige en veilige plek te bieden. Met deze nieuwsbrief *Zalk helpt Oekraïne* willen we alle inwoners van Zalk informeren over de ontwikkelingen rond deze opvang. Naast een update dit keer een interview met Svetlana en Valentyna, een kort verslag van de dorpsmaaltijd en de aankondiging van de volgende informatieavond.

We verspreiden deze geprinte nieuwsbrief huis-aan-huis, omdat we inmiddels bijna een jaar actief zijn als werkgroep en we het belangrijk vinden dat iedereen zich kan informeren over de opvang die we bieden als dorp. Tussendoor op de hoogte blijven? We publiceren met enige regelmaat nieuws op de website www.hetdorpzalk.nl en delen korte berichten en foto's via Facebook.

24 mensen uit Oekraïne in Zalk

Sinds december verblijven 24 mensen uit Oekraïne in ons dorp: vier gezinnen waaronder dertien kinderen (tot en met 19 jaar) en een oma met haar man. Deze laatste is 20 november 2022 in Nederland aangekomen. Het gezin verbleef aanvankelijk met beide grootouders in een van de kleinere oranje units en met die reden heeft de werkgroep in december een slaapunit voor het oudere echtpaar aangeschaft. Het klusteam heeft gezorgd dat deze woonruimte snel bewoonbaar was. Voordeel is dat deze unit over een toilet beschikt, waardoor deze mensen niet naar buiten hoeven voor hun sanitaire stop. Een luxe in verhouding tot de andere gezinnen die bij het mfd wonen.

In het interview met Svetlana en Valentyna dat in deze nieuwsbrief staat kunnen jullie lezen hoe het is om op afstand van familie te wonen; familie waarover je je enorme zorgen maakt. Daarnaast zorgt de voortdurende spanning over de situatie in Oekraïne voor stress die zich afwisselt met gevoelens van heimwee. Hoelang gaat dit duren? De mensen weten het natuurlijk niet maar kunnen met elkaar en de buddies die voor ze klaarstaan het leven in Zalk vorm te geven.

Zending aggregaten naar Oekraïne

Eind december is een zending materialen afgeleverd in Oekraïne. Vanuit

de werkgroep hebben we samen met buddies materialen zoals aggregaten en solarlampen met USB-poort kunnen kopen en opsturen naar familie van onze gasten uit Oekraïne. Met de voortdurende stroomstoringen en kou wilden we op deze manier een bijdrage leveren aan het leven daar. Ondertussen onderzoeken we op welke manier we steun kunnen bieden aan Oekraïners die dit hard nodig hebben.

Informatieavond: maandag 27 maart

De vorige informatieavond over de opvang van mensen uit Oekraïne was op 7 november 2022. We hadden met elkaar de ijdele hoop dat de situatie in Oekraïne zou verbeteren maar niets is minder waar. We wachten in spanning af hoe deze weken en maanden verlopen, nu een nieuwe fase in de oorlog aanbreekt. Op 27 maart hopen we jullie vanuit de werkgroep bij te praten en vragen te beantwoorden. **De avond vindt plaats in het multifunctioneel dorps huis (mfd) en start om 20:15 uur.** Jullie zijn van harte welkom.

Kennismaken met...

Svetlana Gavrilenko (62) toont de foto van haar laatste kerst met haar gezin eind 2021: haar man, twee dochters, haar zoon met schoondochter en kleinkinderen. Ontspannen gezichten kijken in de camera. Onwetend nog. Een kerst om te koesteren, want twee maanden daarna veranderde alles voor Svetlana. Ze scrolt verder. Op haar telefoon verschijnen foto's van haar zoon; ditmaal in gevechtscleding, gewapend.... Hij vecht aan het front in het oosten van Oekraïne. Ik spreek op 20 januari 2023 Svetlana en haar dochter Valentyna Neimysheva (37) in de kleine zitkamer in de extra geplaatste slaapunit. Hoe was hun leven vóór de oorlog in Oekraïne, op wat voor moment besluit je om te vluchten en hoe is het leven nu in Zalk, op afstand van familie?

Valentyna woont net als veel andere Oekraïense mensen uit Zalk eigenlijk in Brovavy, een voorstad van Kiev met ruim 100.000 inwoners. Brovavy was 18 januari jl. in het nieuws met het bericht over de neergestorte heliëchter op een kleuterschool. Valentyna kwam 20 april 2022 aan in Zalk, samen met haar twee kinderen. Valentyna heeft een opleiding tot verpleegkundige en apotheker en ze werkte op kantoor bij een bedrijf dat medische apparatuur verkoopt aan ziekenhuizen. Valentyna verzamelde de tenders voor aanbestedingen.

15 minuten om in te pakken

Aanvankelijk wilde ze die februarimaand in 2022 niet geloven dat het oorlog werd, net als veel anderen; het leken slechts geruchten te zijn. Valentyna: "Als we elkaar erover spraken dan dacht iedereen iets anders. Rommelig was het. Waarom zou je je koffer pakken als er niets zou gebeuren?" Valentyna is gelovig. Ze refereert aan een bijbeltekst waarin staat dat als Israël belegerd is, je de stad moet verlaten. Dat heeft ze onthouden vertelt ze. "Bij de eerste explosies dacht ik nog aan een oefening maar toen de beschietingen begonnen, schuilde ik in de kelder met mijn kinderen. Ik hoefde niet lang na te denken: iedereen kreeg

15 minuten tijd om een doos in te pakken; ik zocht de nodige documenten bij elkaar en vertrok met mijn dochter Masja (14) en zoon Andrii (5 jaar) naar de andere kant van Kiev waar een vriend woont." Daar trof ze ook haar broer en een neef.

Links Valentyna en rechts Svetlana.

Ik ben gewoon gegaan

"Ik wist niet waar ik heen moest, maar ik wist wel dat ik weg wilde. Ik stelde me voor dat in een oorlog eerst bruggen worden vernietigd. Ik ben heel beheerst in zo'n situatie. Ik heb zelfs niets op mijn werk gezegd. Ik ben gewoon gegaan. Ik ben na twee dagen opnieuw vertrokken samen met mijn kinderen en een vriendin; ditmaal naar Polen waar mijn zus was. De geruchten gingen rond dat de oorlog drie dagen zou duren en dat Oekraïne zich dan zou overgeven. Ik was daardoor net op tijd om de ergste files bij de grens voor te zijn, dus de reis verliep relatief gezien vlot. Het was erg eng om te rijden; ik had het gevoel dat ik achtervolgd werd door raketten. We wilden doorrijden dus we hebben afgesproken pas te stoppen als iedereen moest plassen. We hadden haast. Bijzonder was dat mensen die we onderweg om hulp vroegen, bereid waren ons verder te helpen: met benzine, met geld, eten..."

"In vier uur tijd waren we bij de grens waar mensen daarna wel 12 uur over deden. Kapot was ik na de reis: ik had van tevoren een stijve

nek gehad, gevoelloze handen. Het was moeilijk om te rijden. Eenmaal in Polen kwamen we eerst in een vluchtelingenkamp. Er waren daar ontzettend veel mensen! Dat was onhoudbaar dus we mochten al gauw verder reizen, om 2 uur 's nachts.

Eenmaal in Wroclaw in Polen voelde ik me erg eenzaam, ik had het moeilijk. Ik wist dat Roman en Lena in Zalk waren. We hadden contact en na twee maanden in Polen te zijn geweest zijn we in de auto gestapt en naar Nederland gereden. Mijn schoonzus en haar zoontje zijn in Oostenrijk, mijn broer is nog in Oekraïne. Hij zit in het leger en is nu ingezet op een plek waar zware veldslagen plaatsvinden.”

Ver weg, Nederland

Svetlana is geboren in Loehansk. “Daar leefden we gewoon met elkaar, Oekraïners en Russen. Ik heb ook familie in Rusland. Met de oorlog stopten zij met ons te communiceren.”

Svetlana woonde in een huis in de omgeving van Kiev, vlakbij de grens met Belarus. “Op een gegeven moment werd er op 10 kilometer afstand van ons huis gevochten! Er waren voortdurend explosies. Ik miste Valentyna enorm maar ik ben pas uit Oekraïne weggegaan toen mijn zoon het leger in moest. Het voelde als heel ver weg, Nederland, heel onbekend ook.”

Op 29 juni kwam Svetlana aan in Zalk en nam ze haar intrek bij haar dochter en twee kleinkinderen in een van de oranje woonunits. Ze kreeg hulp van de twee buddies Annette en Marijke bij het leven in Nederland. Svetlana's man bleef achter in Oekraïne. Hij wilde het huis niet verlaten. Hij is 20 november alsnog naar Zalk gekomen. In december kon de werkgroep Zalk helpt Oekraïne dankzij inzet van het klusteam een kleine unit erbij laten plaatsen als slaapruijmt voor het oudere paar. “Met toilet binnen”, verzucht Valentyna, “wat een luxe voor mijn moeder!”

Je leest de zorgen over haar zoon van het gezicht van Svetlana. Ze toont nog meer foto's: een vrolijk lachende man die op andere

foto's militaire kleding draagt. Een confronterend beeld, de realiteit voor deze dorpsgenoten.

Hoe communiceer je met jullie zoon en broer als hij aan het front is?

“We wisselen hele korte berichten uit”, antwoordt Valentyna. “Soms verwijzen we naar plekken of gebeurtenissen die alleen wij kunnen weten, een soort codetaal.”

Geheim

Hoe gaat het met de kinderen?

“Het was best pittig. Masja zat eerst in Polen op school waar ze gewend raakte, vrienden maakte... Toen we naar Nederland vertrokken was dat best even slikken, maar ze is heel open, ze went snel. Ze gaat hier elke dag naar school, naar het Almere College in Kampen, het ISK (Internationale Schakelklas), samen met drie andere Oekraïense jongeren uit Zalk. Het is wel een eind fietsen.”

Andrii (5 jaar) heeft het ook naar zijn zin, vertelt Valentyna. “Hij vertelt nooit zoveel over school; hij beweert dat het geheim is wat er gebeurt in de klas (.). Hij gaat naar de Oranjeschool, naar juf Rosalie. Hij vindt haar erg leuk, alleen kan hij moeilijk uit bed komen 's ochtends. Er gaat ook een Oekraïens meisje uit Zalk naar de Oranjeschool, naar dezelfde klas. Andrii heeft een Nederlands vriendinnetje in Zalk, van school. Ze gaf hem een fiets cadeau!”

Andrii zit op gymnastiek in Zalk. Masja speelt piano, ze krijg les in het dorps huis. De kinderen leren rap Nederlands op school. Valentyna en Svetlana zelf volgen taallessen bij Annette en Marieke, elke maandagavond in het dorps huis. Belangrijk!

Spanning en plannen

Hoe het verder loopt? Dat weet niemand. De komende dagen, weken of zelfs maanden zullen enorm spannend zijn. Ze volgen het nieuws op de voet. Via het social media-kanaal Telegram wordt informatie gedeeld door Oekraïense bronnen: berichten en uitzendingen. Als ik Svetlana en Valentyna

spreek zijn ze nog vol van het ongeluk met de helikopter die op de kleuterschool in Brovary neerstortte.

Ondertussen maakt Valentyna plannen, wat afleiding biedt. Ze had in Oekraïne een poppenvoorstelling gemaakt die bedoeld was voor gehandicapte kinderen in Brovary. Nu speelt ze de voorstellingen in Nederland, samen met de getalenteerde Masja. Zaterdag 21 januari deden ze dat in Zalk en er zijn contacten met mensen in Rotterdam die belangstelling hebben. Valentyna en Svetlana zijn blij dat ze in Zalk zijn. Valentyna: "We voelen ons geaccepteerd, echt onderdeel van Zalk."

Terugblik op de dorpsmaaltijd Boerenkool met Borsjtj

Een bont gezelschap van dorpsgenoten schoof aan bij de dorpsmaaltijd op 11 februari jl. Van jong tot oud, van echte

Zalkers, oude en nieuwe import, tot en met onze gasten uit Oekraïne. Ze konden genieten van een heerlijk driegangenmenu, waarin typische Hollandse en Oekraïense gerechten centraal stonden.

Het werd een reuze gezellige avond. We wonen allemaal in hetzelfde dorp en daarom is

het goed om elkaar zo te ontmoeten en weer beter te leren kennen. En wat fijn dat meer

dan honderd mensen dat konden waarderen! Dank voor alle gulle gaven in de donatiepot. We gaan daar een mooie bestemming voor vinden. En wie weet, tot een volgende keer!

Namens de organisatoren Annette de Boer, Hero Klinker en Elly Pot

Vanuit de gemeente Kampen heeft de werkgroep Zalk helpt Oekraïne op aanvraag een bijdrage ontvangen uit het Ontmoetingsfonds, wat deze dorpsmaaltijd mogelijk maakte.

Dit is een nieuwsbrief vanuit de werkgroep Zalk helpt Oekraïne. Deze bestaat uit inwoners uit Zalk. **De werkgroep is bereikbaar via zalkhelpt@gmail.com en de brievenbus bij het mfd.** Kijk voor meer informatie en nieuwsberichten op de dorpswebsite www.hetdorpzalk.nl.

De portefeuilles in de werkgroep zijn als volgt verdeeld: Activiteiten voor kinderen: Marjolijn Blok en Alice van Ittersum, Communicatie en nieuwsbrief: Gerbrig Filius en Margreet van der Weerd, Contactpersoon werkgroep IJsselmuiden: Alice van Ittersum, Coördinatie gasten en buddies: Suzan de Weerd en Jolanda Schoonhoven, Financiën: Marjolijn Blok, Huisvesting en logistiek: Bram Eerkes, Inrichting: Tella van der Weerd en Margreet van der Weerd, Onderwijs: Tella van der Weerd en Marieke de Jong, Pastoraat: Suzan de Weerd, Secretaris: Marieke de Jong, Vervoer: Tella van der Weerd, Vrijwilligers: Jolanda Schoonhoven en Suzan de Weerd, Werk en taalles: Marieke de Jong, Zorg (medisch, psychosociaal): Suzan de Weerd en Jolanda Schoonhoven.